

STATUTUL FAMILIEI

Traducere și adaptare după www.c-fam.org

- ARTICOLUL 1.** În dreptul internațional și în politica internațională, familia este definită ca „elementul natural și fundamental al societății“. Drept urmare, aceasta „are dreptul la ocrotire din partea societății și a statului“ și constituie un subiect legitim al drepturilor omului.
- ARTICOLUL 2.** Declarația universală a drepturilor omului și actele internaționale caracter obligatoriu prevăd mijloace specifice de ocrotire a familiei, recunoscând rolul de neînlocuit al acesteia ca „mediul natural pentru creșterea și bunăstarea tuturor membrilor săi, și, în mod deosebit, a copiilor“.
- ARTICOLUL 3.** În dreptul internațional, statutul excepțional al familiei este validat prin cele mai bune rezultate disponibile ale științelor sociale.
- ARTICOLUL 4.** De asemenea, dreptul internațional stabilește că familia este formată în urma uniunii dintre un bărbat și o femeie, care își exercită liber dreptul „de a se căsători și de a întemeia o familie“. Acest drept fundamental este consacrat prin Declarația universală a drepturilor omului și prin actele internaționale cu caracter obligatoriu.
- ARTICOLUL 5.** Relațiile dintre persoanele de același sex și alte convenții sociale sau juridice care nu sunt nici echivalente, nici similare cu familia, nu au dreptul la mijloacele de ocrotire care, în temeiul dreptului și politicii internaționale, sunt rezervate în mod specific familiei.
- ARTICOLUL 6.** Secretariatului ONU, agențiilor, organismelor de monitorizare a tratatelor și altor titulari de mandat le revine obligația de a acorda asistență statelor membre în îndeplinirea obligațiilor care le revin acestora din urmă în materie de familie, astfel cum este aceasta definită în dreptul internațional și în conformitate cu îndrumările oferite de statele membre ONU.
- ARTICOLUL 7.** Comunitatea internațională a respins în mod repetat încercările de redefinire a familiei în cadrul dreptului și politicii internaționale. Orice referire la familie în cadrul Rezoluțiilor ONU sau în rezultatele conferințelor ONU, poate fi interpretată exclusiv ca referire la un bărbat și o femeie uniți prin căsătorie și la relații care sunt echivalente sau similare cu familia, inclusiv familiile monoparentale și familiile multigeneraționale.

ARTICOLUL 8. Actele emise și declarațiile făcute de entitățile ONU și de titularii de mandat, care tratează relațiile dintre persoane de același sex ca fiind echivalente sau similare cu familia, inclusiv actele și declarațiile care pretind existența obligațiilor în materie de drepturi internaționale ale omului în baza „orientării sexuale și a identității de gen” sunt *ultra vires* și nu pot da naștere unor obligații juridice cu caracter obligatoriu la nivelul statelor suverane. Astfel de acte și de declarații nu se întemeiază pe interpretări valabile ale dreptului și politicii internaționale și nu pot contribui la formarea unui nou drept internațional cutumiar.

ARTICOLUL 9. Dreptul internațional ocrotește în mod egal toți copiii, chiar și atunci când aceștia sunt privați de familie. Acesta nu impune statelor suverane să își extindă mijloacele specifice de ocrotire rezervate familiei în temeiul dreptului internațional și al politicii internaționale, la convenții sociale sau juridice care nu sunt nici echivalente, nici similare, cu familia.

O astfel de acțiune ar submina dreptul fundamental al copilului de a-și cunoaște mama și tatăl și de a fi îngrijit de aceștia, și, totodată, ar putea periclita sănătatea și bunăstarea copilului.

ARTICOLUL 10. Rezoluțiile, declarațiile și rezultatele conferințelor ONU ar trebui să continue să reflecte definiția dată familiei în dreptul internațional și să nu utilizeze niciodată un limbaj care să încerce, implicit sau explicit, să dilueze, să erodeze sau să submineze această definiție. Un astfel de limbaj este incompatibil cu dreptul internațional al drepturilor omului, iar utilizarea sa poate constitui o încălcare a drepturilor fundamentale ale omului, astfel cum sunt acestea consacrate în dreptul internațional.

NOTE EXPLICATIVE CU PRIVIRE LA STATUTUL FAMILIEI

Introducere

Presiunile recente în sensul de a acorda un statut internațional și de a recunoaște convențiile sociale și juridice dintre persoane de același sex în contextul Națiunilor Unite, au condus la confuzie și vehemență în cadrul negocierilor internaționale privind familia. Din păcate, acest lucru a condus la excluderea familiei, cu totul, din dezbaterile recente purtate în Adunarea Generală a ONU. Această declarație de poziție, alături de prezentele note explicative, au menirea de a orienta dezbaterile, în mod constructiv, dincolo de impasul actual, către o abordare mai fertilă care să recunoască importanța familiei atât pentru toate persoanele, cât și pentru societate în ansamblul său, dar în mod special pentru copii.

NOTA 1

Declarația universală a drepturilor omului (DUDO) definește familia ca „elementul natural și fundamental al societății”, care are „dreptul la ocrotire din partea societății și a statului” (DUDO, articolul 16). Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice (PIDCP, articolul 23), Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale (PIDESC, articolul 10.1) și Convenția cu privire la drepturile copilului (CDC, Preambul) reflectă textual dispozițiile DUDO în cuprinsul lor.

Aceste norme internaționale cu caracter obligatoriu nu au fost nesocotite. Cel puțin 111 țări au dispoziții constituționale care reflectă articolul 16 din DUDO. *A se vedea* Declarația mondială cu privire la familie, disponibilă la <http://worldfamilydeclaration.org/WFD>.

În temeiul acestor dispoziții ale dreptului internațional, familia constituie un subiect adecvat al drepturilor omului și este purtătoare de drepturi în cadrul dreptului internațional al drepturilor omului. *A se vedea* Charter of the Rights of the Family (*Carta drepturilor familiei*) (22 octombrie 1983), la: http://www.vatican.va/roman_curia/pontifical_councils/family/documents/rc_pc_family_doc_19831002_family-human-rights_en.html. *A se vedea, de asemenea*, documentul Family and Human Rights (*Drepturile familiei și ale omului*) (16 decembrie 1998), la: https://www.vatican.va/roman_curia/pontifical_councils/family/documents/rc_pc_family_doc_20001115_family-human-rights_en.html.

Rezultatele conferințelor Organizației Națiunilor Unite au recunoscut acest lucru. De exemplu, în Programul de acțiune al Conferinței Internaționale privind Populația și Dezvoltarea din 1994 se face referire la „drepturile familiilor” (Documentul ONU A/CONF.171/13, punctul 5.8). În mod similar, prin Programul de acțiune al Summitului mondial privind dezvoltarea socială din 1995 s-a recunoscut faptul că familia „are dreptul de a beneficia de ocrotire și sprijin complete” (documentul ONU A/CONF.166/9, punctul 80).

NOTA 2

Prin sublinierea caracterului „natural” și „fundamental” al familiei în calitate de unitate socială, dreptul internațional recunoaște familia ca experiență umană universală care este anterioară oricărui statut juridic pozitiv sau oricărei definiții a familiei. Familia poate fi considerată ca fiind o entitate prejudicială. Astfel, este ca și când familia „are dreptul” la ocrotire din partea societății și a statului.

Justificarea care stă la baza mijloacelor speciale de ocrotire la care are dreptul familia în temeiul dreptului internațional este formulată în mod optim în Preambulul CDC, în care se afirmă modul în care „familia, unitatea fundamentală a societății și mediul natural pentru creșterea și bunăstarea tuturor membrilor săi, și, în mod deosebit, copiii, trebuie să beneficieze de ocrotirea și de asistența de care au nevoie pentru a putea să joace de deplin rolul său în societate” (CDC, Preambul).

Importanța familiei pentru creșterea și bunăstarea copiilor a fost considerată, de asemenea, ca fiind motivul care stă la baza mijloacelor speciale de ocrotire instituite în temeiul dreptului internațional prin Declarația și Programul de acțiune al Conferinței mondiale privind drepturile omului din 1993, care a subliniat faptul că „pentru o dezvoltare completă și armonioasă a personalității sale, copilul trebuie să crească într-un mediu familial pentru care trebuie să se asigure ocrotire în mod corespunzător” (A/CONF.157/23, punctul 21).

În acest sens, este important de menționat modul în care PIDESC a stabilit obligația statelor semnatare ale acestui Pact de a asigura „o ocrotire și o asistență cât mai largă cu putință familiei” și faptul că dreptul la un nivel de trai adecvat vizează nu numai persoanele, ci se extinde la persoane „și familiile acestora” (DUDO, articolele 23 și 25; PIDESC, articolul 7 și articolul 11.1). PIDESC, în acest sens, nu prevede numai „dreptul” familiei la protecție socială și economică generică și la ocrotire, astfel cum face PIDCP, ci instituie obligația statelor de a asigura familiei o ocrotire și o asistență „cât mai largă cu putință”.

Prin dreptul internațional sunt stabilite, de asemenea, în mod clar, mai multe alte obligații de bază ale statelor față de familie. Printre acestea se numără protecția drepturilor egale ale bărbaților și femeilor de a se căsători și de a întemeia o familie, precum și drepturile egale ale acestora în decursul căsătoriei și la desfacerea acesteia (DUDO, articolul 16; PIDCP, articolul 23; PIDESC, articolul 10); obligația de a crea un mediu care să contribuie la întemeierea și stabilitatea familiei (DUDO, articolele 23 și 25; PIDESC, articolele 10 și 11; CDC, articolele 18, 23 și 27); protejarea dreptului copilului de a-și cunoaște părinții și de a fi îngrijit de aceștia; și drepturile conexe ale copilului la identitate culturală și religioasă (PIDCP, articolele 23 și 24; CRC, articolele 2, 3, 5 și în special articolele 7, 8, 9, 10, 18, 27), precum și dreptul „de prioritate” al părinților de a-și educa copiii potrivit propriilor convingeri [DUDO, articolul 26 alineatul (3); PIDCP, articolul 18; CRC, articolele 2, 3, 5, 14, 20, 29, 30].

NOTA 3

Adevărul de la sine înțeles privind beneficiul familiei pentru membrii săi componenți și pentru societate în ansamblu său, astfel cum este consacrat în dreptul internațional, este validat prin cele mai bune rezultate disponibile ale științelor sociale și ale cercetării, care utilizează cele mai fiabile date și eșantioane cât mai cuprinzătoare cu putință.

Copiii prosperă în familii intacte formate în urma căsătoriei dintre un bărbat și o femeie. Familia este locul în care persoanele învață atât despre iubire, cât și despre responsabilitate. Nu există o altă structură sau instituție care să fie în măsură să asigure aceleași rezultate de calitate pentru copii, alta decât familia compusă dintr-un bărbat și o femeie aflați într-o relație stabilă și de durată [Regnerus M., „How different are the adult children of parents who have same-sex relationships? Findings from the New Family Structures Study” (*Cât de diferiți sunt copiii adulți ai părinților aflați într-o relație între persoane de același sex? Constatări desprinse în urma studiului privind noile structuri familiale*)] Soc Sci Res., iulie 2012; 41(4):752-70. Constatările acestui studiu pot fi consultate, de asemenea, pe pagina web: <http://www.familystructurestudies.com>).

Destrămarea familiei și privarea de familie generează o întreagă serie de rezultate negative. Atunci când nu sunt crescuți de părinții lor biologici, într-un mediu familial stabil, de exemplu, atunci când cresc în gospodării formate din persoane necăsătorite, care trăiesc în concubinaj, dar și în gospodării formate din persoane de același sex, copiii sunt mai susceptibili să se confrunte cu rezultate negative printre care eșec școlar, un nivel de educație mai scăzut, probleme de comportament, utilizare de droguri și singurătate, dar și cu abuz de ordin fizic, sexual și emoțional. Ibid. Regnerus, M.; *a se vedea, de asemenea*, Sullins, Donald Paul, „Emotional Problems among Children with Same-Sex Parents: Difference by Definition” (*Probleme emoționale în rândul copiilor cu părinți de același sex: Diferență prin definiție*) (25 ianuarie 2015). Publicația British Journal of Education, Society and Behavioural Science [*Jurnalul britanic pentru științele ale educației, sociale și comportamentale*] 7(2):99-120, 2015. Disponibil la SSRN: <http://ssrn.com/abstract=2500537>; și Sullins, Donald Paul, „Child Attention-Deficit Hyperactivity Disorder (ADHD) in Same-Sex Parent Families in the United States: Prevalence și Comorbidities” (*Tulburarea hiperkinetică cu deficit de atenție la copii ADHD în familii formate din părinți de același sex în Statele Unite ale Americii: prevalență și comorbidități*) (21 ianuarie 2015). Publicația British Journal of Medicine & Medical Research [*Jurnalul britanic de medicină și cercetare medicală*] 6(10): 987-998, 2015, articolul nr. BJMMR.2015.275, ISSN: 2231-061. Disponibil la SSRN: <http://ssrn.com/abstract=2558745>.

Încheierea unei căsătorii și întemeierea unei familii sunt asociate cu o sănătate fizică și mintală mai bună, cu bunăstarea emoțională, cu o rată mai scăzută a infracționalității și a consumului de substanțe interzise, precum și cu o speranță de viață mai mare atât în rândul bărbaților, cât și în rândul femeilor. De asemenea, este corelată în mod pozitiv cu o mortalitate infantilă mai scăzută. În plus, cercetările arată că familiile sănătoase, formate în urma uniunii dintre un bărbat și o femeie, se constituie în familii mai sănătoase. Chiar dacă persoanele care nu se bucură de avantajele care decurg din faptul de a fi crescute de mama și tatăl lor, își pot depăși condiția, copiii născuți în familii care stau împreună au șanse mult mai mari de a-și întemeia propriile familii. *A se vedea* Wilcox et. al, „Why Marriage Matters, Thirty Conclusions from the Social Sciences” (*De ce contează căsătoria? Treizeci de concluzii desprinse de științele sociale*), Institute for American Values (*Institutul pentru valori americane*), New York, 2011, disponibil la: http://www.breakingthespiralofsilence.com/downloads/why_marriage_matters.pdf.

Familia este esențială în combaterea sărăciei și în crearea de oportunități de ordin economic.

Un studiu de referință al Universității Harvard arată că cel mai bun factor de predicție al mobilității sociale în Statele Unite ale Americii este familia. Factorul cel mai consistent în capacitatea persoanelor de a se ridica deasupra sărăciei și de a urca pe scara socială se manifestă în zonele în care familiile stau împreună.

A se vedea Chetty, Raj și Hendren, Nathaniel și Kline, Patrick și Saez, Emmanuel, „Where is the Land of Opportunity? The Geography of Intergenerational Mobility in the United States” (*Unde se află țărâmul oportunităților? Geografia mobilității intergeneraționale în Statele Unite ale Americii*), ianuarie 2014. Documentul de lucru al Institutului Național de Cercetări Economice (NBER) nr. w19843. Constatările acestui studiu pot fi consultate, de asemenea, pe pagina web: <http://www.equality-of-opportunity.org>.

Încheierea unei căsătorii și întemeierea unei familii sunt corelate cu un nivel mai mare al veniturilor și cu o mai bună mobilitate socială. Atunci când familia se destramă, noile generații, precum și toate straturile sociale, cad în capcana ciclului sărăciei. În plus, sinergiile de ordin economic care se regăsesc în mod natural în cadrul familiilor, sunt imposibil de recreat prin programe guvernamentale sau instituții ale statului. Chiar și dincolo de costurile sociale și economice directe ale destrămării unei familii, generate de efectele acesteia asupra copiilor și părinților, astfel cum s-a arătat mai sus, destrămarea familiei conduce la costuri exponențial mai mari pentru guvern în urma programelor în materie de bunăstare menite să îngrijească acei copii și tineri care nu beneficiază de o familie intactă, dar și adulții și vârstnicii a căror unică „plasă de siguranță” poate fi asigurată prin bugetul public. Ibid. Wilcox, B., et al.

Avantajele familiei, manifestate la nivelul persoanelor și al comunităților, se repetă dincolo de frontiere și la nivelul tuturor segmentelor sociale, indiferent de situația socială și economică, inclusiv în rândul minorităților. A se vedea Fernando Pliego Carrasco, „Tipos de familia y bienestar de niños y adultos: El debate cultural del siglo XXI en 13 países democráticos” (*Tipuri de familii și bunăstarea copiilor și adulților: dezbateră culturală a secolului XXI în 13 state democratice*), Universidad Nacional Autónoma de México (*Universitatea Națională Autonomă din Mexic*), Institutul de Anchetă Sociale, 2013. Constatările acestui studiu pot fi consultate, de asemenea, pe pagina web: <http://www.tiposdefamilia.com/libro>.

NOTA 4

Chiar pe măsură ce familia dobândește caracteristici juridice specifice în diferitele sisteme juridice, contexte sociale, culturi și religii, dreptul internațional recunoaște și protejează dreptul fundamental al omului de a se căsători și de a întemeia o familie. Acest drept fundamental precede orice recunoaștere oficială a căsătoriei de către societate și de către stat și confirmă adevărul evident al căsătoriei ca uniune permanentă și exclusivă între un bărbat și o femeie, orientată în mod natural către procreare și creșterea copiilor. A se vedea Girgis, Sherif și George, Robert și Anderson, Ryan T., „What is Marriage?” (*Ce este căsătoria?*) (23 noiembrie 2012). Publicația Harvard Journal of Law and Public Policy (*Jurnalul pentru drept și politici publice al Universității Harvard*), Vol. 34, nr. 1, p. 245-287, iarna anului 2010. Disponibil la SSRN: <http://ssrn.com/abstract=1722155>.

DUDO (articolul 16) stabilește legătura între întemeierea unei familii și căsătorie și afirmă că, „cu începere de la împlinirea vârstei legale, bărbatul și femeia, fără nicio restricție în ceea ce privește rasa, naționalitatea sau religia, au dreptul de a se căsători și de a întemeia o familie. *Ei au drepturi egale* la contractarea căsătoriei, în decursul căsătoriei și la desfacerea ei (subliniere adăugată)”. Limbajul utilizat în articolul 16 din DUDO cu privire la *dreptul egal* al bărbaților și al femeilor de a se căsători și de a întemeia o familie se reflectă textual în PIDCP (articolul 23), în PIDESC (articolul 10), precum și în Convenția asupra eliminării tuturor formelor de discriminare față de femei (CEDAW, articolul 16), care se referă la egalitate în cadrul căsătoriei între „bărbați și femei” și face referire la „soț și soție” în contextul familiei.

Aceste dispoziții definesc în mod efectiv familia în dreptul internațional, ca rezultând din uniunea, prin căsătorie, între un bărbat și o femeie. Această definiție a familiei este denumită de antropologi *familie naturală* și de către specialiștii în științe sociale *familie nucleară*.

Convenția europeană a drepturilor omului (CEDO, articolul 12) și Convenția interamericană a drepturilor omului (IACHR, articolul 17), reflectă, de asemenea, textual, limbajul DUDO cu privire la dreptul la căsătorie și la întemeierea unei familii.

De fapt, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menționat în nenumărate ocazii, în interpretarea pe care a dat-o dispoziției privind dreptul de a se căsători și de a întemeia o familie din convenția CEDO (articolul 12), că, în convenția CEDO, căsătoria este înțeleasă ca având loc între un bărbat și o femeie și că statele nu au obligația de a acorda persoanelor care se identifică ca făcând parte din comunitatea LGBT dreptul de a se căsători cu o altă persoană de același sex. *A se vedea cauza HÄMÄLÄINEN împotriva FINLANDEI*, nr. 37359/09, punctul 71, CEDO 2014; *SCHALKAND KOPF* împotriva *AUSTRIA*, nr. 30141/04, punctul 101, CEDO 2010; *HÄMÄLÄINEN* împotriva *FINLANDEI*, punctul 96; *REES* împotriva *Regatului Unit*, punctul 49; *REES V. UK*, punctul 49). Pe de altă parte, trebuie observat faptul că instanța a aplicat în mod inconsecvent noțiunea de „familie”, cu alte ocazii, în legătură cu relațiile între persoane de același sex.

NOTA 5

Definiția familiei, astfel cum este dată în dreptul internațional, se aplică exclusiv relațiilor dintre bărbați și femei și nu se aplică relațiilor dintre persoane de același sex și altor convenții sociale și juridice între adulți, care nu sunt echivalente sau similare cu familia, și, într-adevăr, nu sunt în măsură să constituie o familie în sensul dreptului internațional.

Convenția de la Viena cu privire la dreptul tratatelor (VCLT) furnizează canonul cu cea mai mare autoritate pentru interpretarea tratatelor internaționale și este general recunoscut ca fiind parte din dreptul internațional cutumiar. În conformitate cu VCLT (articolul 31), tratatele trebuie să fie interpretate „cu bună credință”, în conformitate cu semnificația „comună” a termenilor tratatului, astfel cum au fost aceștia înțeleși la momentul negocierii tratatului și cu „obiectul și scopul” general al acestuia.

Semnificația obișnuită a textului dispozițiilor dreptului internațional cu privire la dreptul de a se căsători și de a întemeia o familie este lipsită de ambiguitate. Aceste dispoziții exclud posibilitatea aplicării în cazul relațiilor dintre persoane de același sex, întrucât se referă în mod explicit la bărbați și femei și la egalitatea acestora în drepturi înaintea, pe parcursul și după căsătorie.

Mai mult decât atât, este imposibil ca statele membre ONU să fi intenționat ca aceste dispoziții să se aplice relațiilor dintre persoane de același sex întrucât, la momentul negocierii tuturor tratatelor ONU, cu unica excepție a Convenției Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu handicap (CRPD), așa-numita „căsătorie” între persoane de același sex sau uniunile de orice astfel de tip nu existau niciunde în lume, precum nu exista niciun fel de statut juridic pentru relații între persoane de același sex. Prima țară care a legiferat așa-numita „căsătorie” între persoane de același sex a fost Olanda, în 2001. Prima țară care a conferit un anumit tip de statut juridic relațiilor dintre persoane de același sex a fost Danemarca, în 1989.

NOTA 6

Mandatul secretariatului ONU și al agențiilor ONU emană din voința suverană a statelor membre ONU, astfel cum a fost aceasta exprimată în Carta Organizației Națiunilor Unite și în rezoluțiile Adunării Generale a ONU. Toate acțiunile întreprinse de Secretariat trebuie să fie mandatate fără ambiguitate de către Adunarea Generală.

Articolul 98 din Carta Organizației Națiunilor Unite impune Secretariatului să urmeze instrucțiunile statelor membre ONU și își îndeplinească funcțiile „ce-i sunt încredințate”, conform Cartei, de către organismele interguvernamentale ale Organizației Națiunilor Unite. Articolul 100 din Carta Organizației Națiunilor Unite interzice Secretariatului General al Organizației Națiunilor Unite sau personalului acestuia să solicite sau să primească „instrucțiuni de la vreun guvern sau de la vreo autoritate exterioară Organizației”, dispunând totodată că Secretariatul General și personalul acestuia trebuie să se „abțină de la orice act incompatibil cu situația lor de funcționari internaționali, răspunzători numai față de Organizație”.

Exprimarea voinței suverane a statelor membre ONU, consacrată în articolul 16 din DUDO, reprezintă în continuare cadrul normativ pe baza căruia Secretariatul și agențiile înțeleg familia și elaborează politici și programe pentru consolidarea și ocrotirea acesteia. În consecință, Secretariatul și agențiile nu își pot extinde mandatul în mod unilateral și nu pot modifica fondul articolului 16 din DUDO în sensul includerii relațiilor între persoane de același sex și a altor convenții sociale și juridice care nu sunt echivalente sau similare cu familia.

Orice referire la familie în politicile și în programele ONU ar trebui să reitereze înțelegerea care constituie fundamentul Națiunilor Unite, conform căreia familia este „elementul natural și fundamental al societății” și să respecte definiția dată familiei în dreptul internațional. Acest lucru exclude orice recunoaștere internațională a posibilității ca relațiile dintre persoane de același sex să conducă la constituirea unei „familii”, cum ar fi în cazul înțelegerilor sociale și juridice de tipul uniunilor civile dintre homosexuali și așa-numita „căsătorie” între homosexuali (a se vedea Nota 4 de mai sus și Nota 7 de mai jos).

NOTA 7

Declarația universală a drepturilor omului reprezintă unicul rezultat consensual al ONU cu privire la definirea familiei și a modului în care este constituită aceasta în sensul politicii ONU. În plus, înglobează definiția familiei consacrată în instrumente cu caracter obligatoriu privind drepturile omului, la care este parte fiecare dintre statele membre ONU.

Orice trimitere la familie în cadrul unei rezoluții ONU sau în cadrul altui rezultat interguvernamental al Organizației Națiunilor Unite, poate fi interpretată numai ca referire la uniunea dintre un bărbat și o femeie prin căsătorie sau la relații care sunt cel puțin similare cu familia. Relațiile dintre persoane de același sex nu sunt similare relațiilor de familie întrucât, prin definiție, familia presupune uniunea dintre un bărbat și o femeie și descendenții naturali ai acestora.

Începând cu Programul de acțiune al Conferinței Internaționale privind Populația și Dezvoltarea (ICPD), în politica ONU, la descrierea familiei, s-a utilizat expresia „există diverse forme ale familiei” (documentul ONU A/CONF.171/13, Principiul 9). Această expresie nu a înlocuit niciodată definiția familiei din Declarația universală a drepturilor omului și nici înțelegerea faptului că familia rezultă din uniunea dintre un bărbat și o femeie. Acest lucru se reflectă, de asemenea, chiar în rezultatul CIPD în sine, în care se precizează că „Deși în diferitele sisteme sociale, culturale, juridice și politice există diverse forme de familie, familia este elementul de bază al societății și, ca atare, este îndreptățită să primească ocrotire și asistență complete [(CIPD, articolul 5 alineatul (1))”.

În mod similar, prin Programul de acțiune al Summitului mondial privind dezvoltarea socială din 1995 s-a recunoscut că „[î]n diferite sisteme culturale, politice și sociale există diverse forme ale familiei”. Cu toate acestea, Programul a corelat familia cu căsătoria, și, cu ocazia dezbaterii în materie de familie, se precizează: „[c]ăsătoria trebuie să fie încheiată în baza consimțământului liber exprimat al persoanelor care doresc să se căsătorească, iar soțul și soția trebuie să fie parteneri cu drepturi egale”. (documentul ONU A/CONF.166/9, punctul 80).

În integralitatea sa, rezultatul Capitolului V din CIPD, dedicat familiei și structurii familiei, nu are pretenția de a redefini familia, ci pur și simplu a utilizat cuvântul „familie” în mod analog [CIPD, articolul 5 alineatul 6] pentru „*familii* monoparentale și multigeneraționale” (a se vedea secțiunea de mai jos, la notele 9 și 10). Aceste situații, care indică destrămarea familiei, sunt cu siguranță similare și derivă din familie, astfel cum este aceasta consacrată în dreptul internațional. Este important de subliniat că, până și în acest context, documentul CIPD nu a utilizat concepul de familie cu referire la „*gospodăriile* formate din o persoană ” (subliniere adăugată).

În ultimii ani, expresia „există diverse forme ale familiei” a fost respinsă de Adunarea Generală din cauza suspiciunilor, confirmate în prezent, că acest lucru ar fi interpretat de Secretariatul ONU și de agenții ca un mandat în sensul recunoașterii și promovării noțiunii așa-numitei „căsătorii” între persoane de același sex sau al așa-numitelor „familii” formate din persoane de același sex. Oficiul Înalțului Comisar al Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului (OHCHR) este vârful de lance în depunerea de eforturi la nivelul întregului sistem al ONU pentru promovarea acestor noțiuni (aspect abordat mai jos, la Nota 8). Rezoluțiile recente ale Adunării Generale cu privire la familie, dintre care cea mai semnificativă este rezoluția Adunării Generale privind cea de a 20-a aniversare a Anului Internațional al Familiei și rezoluțiile sale precedente (documentul ONU A/RES/69/144) au eliminat expresia „există diverse forme ale familiei”.

Această expresie este exclusă, de asemenea, din Agenda pentru 2030 (documentul ONU A/RES/70/1). De fapt, Agenda pentru 2030 merge mai departe și face o diferențiere între „familie” și „gospodărie”, evidențiind statutul excepțional al familiei în dreptul internațional și în politica mondială, respectiv acela de statut care nu poate fi îndeplinit de alte convenții sociale și juridice. Obiectivul de dezvoltare durabilă 5.4 presupune angajamentul guvernelor pentru „recunoașterea și aprecierea îngrijirii neremunerate și a muncii casnice prin furnizarea de servicii publice, infrastructură și politici de protecție socială și promovarea responsabilității partajate în *gospodărie* și *familie*, după caz, la nivel național”. Implicația acestui obiectiv este aceea că, în timp ce familia are dreptul la ocrotire în temeiul dreptului internațional, țările, la nivel național, pot extinde mijloacele de ocrotire către alte gospodării, astfel cum consideră adecvat, chiar dacă acestea nu sunt echivalente sau similare cu familia. Acest lucru continuă să excludă, în politica și programele ONU, recunoașterea internațională a vreunei gospodării în sensul că aceasta poate să constituie o familie.

Statutul excepțional al familiei în dreptul internațional și în politica internațională nu este atât de îngust pentru a nu putea include și situațiile în care familia nu este intactă, sau cele în care copiii privați de familia lor biologică sunt adoptați de o presupusă familie.

Politica ONU poate, într-adevăr, să prevadă dispoziții în sensul „familiilor monoparentale și multigeneraționale”, deoarece acestea sunt similare sau derivative, atât timp cât urmăresc să păstreze legăturile naturale ale familiei și legăturile de sânge dintre copii și tutorii acestora, sau încearcă să reconstituie familia nucleară pentru un copil privat de familia sa intactă, în lipsa unor legături de sânge.

De cealaltă parte, relațiile dintre persoanele de același sex și alte convenții sociale și juridice, care nu sunt nici echivalente, nici similare, cu familia, nu ar trebui să fie recunoscute ca „familii” de Secretariatul ONU și de agențiile sale în cadrul politicilor și programelor ONU. Nu există nicio indicație că Adunarea Generală a dorit să extindă, prin documentele CIPD, mijloacele de ocrotire rezervate în mod specific familiei în temeiul dreptului internațional, asupra relațiilor dintre persoane de același sex și asupra altor convenții sociale și juridice care nu sunt nici echivalente, nici similare cu familia; nu există astfel de indicații nici în privința documentelor conferințelor ONU ulterioare care au utilizat expresia „există diverse forme ale familiei”.

NOTA 8

Pe parcursul ultimului deceniu, Secretariatul ONU și agențiile ONU au promovat o agendă socială controversată sub aparența unor drepturi ale omului pentru persoane care se identifică a face parte din categoria lesbiene, homosexuali, bisexuali, transgen sau din altă categorie (LGBT), inclusiv, de curând, prin promovarea noțiunilor de „căsătorie” între persoane de același sex și „familii” homosexuale. Un raport al OHCHR detaliază modul în care fiecare agenție ONU face demersuri în prezent pentru a promova această agendă în întregul sistem al ONU. *A se vedea „The Role of the United Nations in Combatting Discrimination and Violence against Individuals Based on Sexual Orientation and Gender Identity” (Rolul Organizației Națiunilor Unite în combaterea discriminării și violenței împotriva persoanelor din motive de orientare sexuală și identitate de gen)*, noiembrie 2015, disponibil la:

http://www.ohchr.org/Documents/Issues/Discrimination/UN_SOGI_summary25Nov2015.pdf.

În 2014, Fondul Națiunilor Unite pentru Copii (UNICEF) a publicat un „Document de poziție” privind eliminarea discriminării împotriva copiilor și părinților din motive de orientare sexuală și/sau identitate de gen („Eliminating Discrimination Against Children and Parents Based on Sexual Orientation and/or Gender Identity), pledând pentru recunoașterea juridică a „familiilor” formate din persoane de același sex, dezincriminarea sodomiei și instituind aceeași vârstă legală de consimțământ și în cazul sodomiei. După unele controverse, documentul nu a mai fost catalogat drept „Document de poziție”, ci ca parte a seriei de „Chestiuni de actualitate”. UNICEF, Chestiuni de actualitate nr. 9, document disponibil la: <https://www.unicef.org/media/91126/file>.

Începând din 2013, puternica birocrăție ONU în domeniul drepturilor omului a derulat o campanie denumită „Free și Equal” (*Liberi și Egali*), prin care, de curând, s-a promovat așa-numită „căsătorie” gay la sediul ONU, în cadrul unui eveniment care lauda căsătoria dintre Daniela Mercury, o vedetă din Brazilia, cu o altă femeie. *A se vedea* pagina web a campaniei Liberi și Egali, disponibilă la: <https://www.unfe.org>. *A se vedea, de asemenea*, Stefano Gennarini, „UN Officials Promote Homosexual Marriage In Latin America through Celebrity Culture, Judicial Activism, and Executive Overreach” (*Oficialii ONU promovează căsătoria homosexuală în America Latină, prin cultura celebrității, activismul juridic și informarea executivă*), publicația Friday Fax, 26 noiembrie 2015, disponibil la: https://c-fam.org/friday_fax/un-officials-promote-homosexual-marriage-latin-america-celebrity-culture-judicial-activism-executive-overreach.

În septembrie 2015, douăsprezece entități majore, printre care ONU, inclusiv Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD), OHCHR, OMS, Fondul Națiunilor Unite pentru Populație (UNFPA), UNICEF, UNESCO, Programul Alimentar Mondial (PAM), Înalțul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați (UNHCR), Programul Comun al Națiunilor Unite pentru HIV/SIDA (UNAIDS), Biroul ONU pentru Droguri și Criminalitate (UNODOC) și Organizația Internațională a Muncii (OIM), au dat publicității un comunicat care se referă în mod ambiguu la „famili” de persoane care se identifică drept parte a comunității LGBT și deplânge modul în care copiii sunt discriminați „din cauza orientării sexuale sau identității de gen, reale sau percepute, a lor sau a părinților lor (subliniere adăugată)”. *A se vedea* documentul „Ending, Violence and Discrimination Against Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender, and Intersex People” (*Încetarea violenței și discriminării împotriva persoanelor lesbiene, homosexuale, transgender și intersexuale*), disponibil la: <http://www.ohchr.org/EN/Issues/Discrimination/Pages/JointLGBTStatement.aspx>.

Aceste acte și declarații ale Secretariatului ONU și ale altor entități ONU se bazează, în cea mai mare parte, pe recomandările fără caracter obligatoriu ale organismelor ONU de monitorizare a tratatelor și pe proceduri speciale. Deși aceste recomandări nu au caracter obligatoriu, OHCHR și organismelor de monitorizare a tratatelor le place să le descrie ca având „autoritate” și chiar se referă la opinii ale organismelor de monitorizare a tratatelor ca la „jurisprudență”, sugerând în mod inadecvat statutul de precedent obligatoriu pe care noțiunea o denotă în sistemele de drept cutumiar (pagina web a OHCHR: <http://juris.ohchr.org>).

În ansamblu, în materie de relații între persoane de același sex, recomandările formulate de aceste organisme de monitorizare a tratatelor conțin afirmații nefondate și inexacte cu privire la obligațiile care revin statelor membre ONU, iar experții îndreptățiți au pus sub semnul întrebării autoritatea organismelor de monitorizare a tratatelor de a emite astfel de recomandări. *A se vedea* Kloster, Andrew și Pedone, Joanne, „Human Rights Treaty Body Reform: New Proposals” (*Reforma organismelor de monitorizare a tratatelor în materie de drepturi ale omului: noi propuneri*) (27 iunie 2011). Publicația Journal of Transnational Law & Policy (*Jurnalul dreptului și politicii la nivel transnațional*), vol. 22, primăvara anului 2013, disponibil la SSRN: <http://ssrn.com/abstract=1885758>. *A se vedea, de asemenea*, San Jose Articles, „Notes to Article 6” (*Observații privind articolul 6*), disponibil la: www.sanjosearticles.com.

Principalul impuls al acestor recomandări este reflectat în două rapoarte ale Oficiului Înalțului Comisar al Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului, privind violența și discriminarea, pe baza „orientării sexuale și a identității de gen” (documentul ONU A/HRC/29/23 și A/HRC/19/41), în urma a două rezoluții adoptate la limită de Consiliul pentru Drepturile Omului (CDO) cu privire la „orientarea sexuală și identitatea de gen”.

De exemplu, în rapoarte se spune că tratatele internaționale le impun statelor să recunoască relațiile homosexuale și să le confere aceleași avantaje ca și cele rezervate căsătoriei între un bărbat și o femeie, inclusiv drepturi părintești, să recunoască prin lege schimbarea de sex în cazul persoanelor transsexuale, să dezincrimineze orice act de sex consensual între adulți, să instituie mijloace speciale de protecție pentru persoanele care se identifică ca parte a comunității LGBT în dreptul penal și al relațiilor de muncă și în alte mecanisme de aplicare a legii, să acorde drepturi speciale de azil persoanelor care se identifică drept parte a comunității LGBT și familiilor acestora. *A se vedea* Raportul Înaltului Comisar al Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului cu privire la discriminarea și violența împotriva persoanelor pe motive de orientare sexuală și de identitate de gen, 4 mai 2015 (documentul ONU A/HRC/29/23); Raportul Înaltului Comisar al Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului cu privire la legile și practicile discriminatorii și la actele de violență împotriva persoanelor pe motive de orientare sexuală și de identitate de gen, 17 noiembrie 2011 (documentul ONU A/HRC/19/41).

De asemenea, OHCHR a elaborat un raport cu privire la ocrotirea familiei, menit a fi prezentat la a 31-a sesiune a Consiliului pentru Drepturile Omului, care urmărește să creeze un spațiu de manevră pentru recunoașterea prin dreptul internațional a așa-numitei „căsătorii” între persoane de același sex și a așa-numitelor „familii” formate din persoane de același sex (documentul ONU A/HRC/31/37). În raportul OHCHR se afirmă că „Nu există o definiție a familiei în dreptul internațional al drepturilor omului” și că aceasta ar trebui să fie înțeleasă într-un „sens larg” (punctul 24). Raportul pune semn de egalitate între familia nucleară și „familia extinsă și alte convenții tradiționale și moderne comunitare” în privința îngrijirii copiilor și a obligațiilor internaționale cu caracter obligatoriu care vizează autoritatea părintească (punctul 25) și citează exemple din țări care extind sfera de cuprindere a mijloacelor de ocrotire rezervate familiei asupra relațiilor dintre persoane de același sex, ca exemple de schimbări în dreptul familiei și în politica aferentă, ca și când acestea ar reprezenta un curs normal în sensul că dreptul internațional și politica internațională ar trebui să își asume răspunderea pentru astfel de modificări (punctele 51-75).

Aceste acte și declarații ale Secretariatul ONU, ale organismelor de monitorizare a tratatelor și ale altor entități ONU sunt *ultra vires*. Acestea nu se bazează pe interpretări valide ale dreptului internațional și, ca atare, nu pot crea noi obligații juridice, nici în urma interpretărilor instrumentelor internaționale existente, nici prin intermediul dreptului internațional cutumiar, în conformitate cu principiul *ex inuria jus non oritur* (dreptul nu se poate naște din încălcarea legii).

Acest lucru se aplică și în cazul pretensei existențe a unor drepturi speciale pe baza „orientării sexuale și a identității de gen” pentru persoanele care se identifică ca parte a comunității LGBT. Toate ființele umane au aceleași drepturi fundamentale în vătutea demnității și valorii lor inerente (DUDO, Preambul și articolul 1), însă preferințele și comportamentele sexuale nu sunt protejate prin dreptul internațional al drepturilor omului, cu excepția dreptului liber exprimat al bărbaților și al femeilor de a se căsători și de a întemeia o familie.

Dezbaterile cu privire la utilizarea noțiunilor „orientare sexuală” și „identitate de gen” în cadrul Organizației Națiunilor Unite, cu referire la persoanele care se identifică a face parte din comunitatea de lesbiene, homosexuali, bisexuali și persoane transgender (LGBT), sunt adeseori derulate în ipoteza că aceste noțiuni sunt clar definite atât științific, cât și prin lege.

De fapt, nu există niciun consens științific cu privire la modul de definire al orientării sexuale și foarte puține țări tratează persoanele care se identifică a face parte din comunitatea LGBT ca o categorie distinctă de persoane și multe țări interzic comportamentul homosexual din cauza preocupărilor de ordin moral și de sănătate publică. *A se vedea* Amicus curiae prezentat de Dr. Paul McHugh în cauza aflată pe rolul Curții Supreme a SUA, *Hollingsworth împotriva Perry* (conținând o discuție detaliată a aspectelor de ordin științific), document disponibil la: http://www.americanbar.org/content/dam/aba/publications/supreme_court_preview/briefs-v2/12-144-12-307_merits-reversal-dpm.authcheckdam.pdf.

Niciunul dintre tratatele ONU cu privire la drepturile omului nu include cuvintele „orientare sexuală și identitate de gen”, în nicio formă, și, de asemenea, contextul și istoricul versiunilor tratatelor respective nu permit o interpretare cu bună credință care să evidențieze mijloace speciale de protecție pentru preferințe sexuale sau comportament sexual. Spre deosebire de libertatea de conștiință și de libertatea religioasă, preferințele sexuale nu sunt protejate în temeiul dreptului internațional al drepturilor omului.

În afara oricăror posibile considerente de ordin moral, nu există niciun temei juridic pentru a susține mijloace de protecție speciale pentru preferința sexuală și comportamentul sexual, în afara contextului aferent dreptului de a se căsători și de a întemeia o familie, conform definiției familiei prezentate mai sus (notele de subsol 4 și 5).

Dreptul internațional al drepturilor omului nu protejează autonomia sexuală neîngrădită sau vreun alt fel de comportament sexual consimțit între adulți, sub orice formă. Singurul domeniu de aplicare pentru alegerile sexuale autonome recunoscute prin dreptul internațional se regăsește în contextul dreptului liber consimțit de a se căsători și de a întemeia o familie [DUDO, articolul 16; PIDCP, articolele 23 și 24; Comitetul pentru drepturile economice, sociale și culturale (CESCR), articolul 10] și dreptul egal al bărbaților și al femeilor de a decide în mod liber și responsabil cu privire la numărul copiilor și la momentul concepției acestora (CEDAW, articolul 16).

Dreptul la viață privată și la viața de familie, în mod similar, nu protejează autonomia sexuală neîngrădită. DUDO și PIDCP, într-adevăr, recunosc un drept de absență a imixtiunilor în viața privată și de familie (DUDO, articolul 17; PIDCP, articolul 17). Însă acest lucru nu poate fi înțeles în sensul protejării autonomiei sexuale neîngrădite sau al oricărui alt fel de activitate sexuală, de vreun fel, consimțită între adulți.

În momentul la care aceste instrumente privind drepturile omului au fost negociate și adoptate de statele membre ONU, multe state scosese sodomia în afara legii și aproape 80 de state fac acest lucru și în prezent. De asemenea, multe țări au restrâns sau sancționat alte forme de comportament sexual consimțit între adulți, inclusiv incestul, relațiile extraconjugale și adulterul, multe țări continuând să procedeze astfel și în prezent. În consecință, este inconsecvent să se afirme că dreptul la viața privată, sau interdicția față de discriminarea injustă din dreptul internațional, presupun protejarea preferințelor și comportamentelor sexuale dincolo de contextul dreptului persoanelor de a se căsători și de a întemeia o familie, astfel cum este acesta definit în dreptul internațional.

În mod similar, nu există un consens politic la nivelul ONU prin care să fie recunoscute aceste categorii. Adunarea Generală a ONU a refuzat în mod repetat să includă această noțiune în rezoluțiile ONU.

Singurele ocazii în care aceste noțiuni au apărut în rezoluții ale Adunării Generale au fost reprezentate de rezoluțiile semestriale privind execuțiile extrajudiciare, și nici atunci pe baza unui consens (documentul ONU A/ RES/69/182).

Rezoluțiile Consiliului pentru Drepturile Omului cu privire la „orientarea sexuală și identitatea de gen” au fost adoptate la limită și au avut un caracter pur procedural, solicitând pur și simplu rapoartele mai sus menționate și nevalidând „orientarea sexuală și identitatea de gen” ca statut protejat recunoscut prin dreptul internațional (documentul ONU A/HRC/RES/17/19, adoptat cu un număr de voturi de 23 la 19 și 3 abțineri, precum și documentul ONU A/HRC/RES/27/32 adoptat cu un număr de voturi de 25 la 14 și 7 abțineri). Secretariatul și agențiile ONU nu pot folosi aceste rezoluții ca bază pentru modificarea definiției familiei în dreptul internațional, în sensul de a aplica această definiție pentru relațiile dintre persoane de același sex.

NOTA 9

Validarea alegerilor adulților de a conviețui cu persoane de același sex sau în cadrul unor alte convenții sociale și juridice care nu sunt similare familiei, precum și echivalarea acestor alegeri cu familia, nu este necesară pentru a preveni discriminarea împotriva copiilor. Dreptul internațional impune ocrotirea copiilor indiferent de situația lor de viață, însă nu obligă statele să confere mijloace speciale de ocrotire rezervate familiei pentru relațiile dintre persoanele de același sex și pentru alte convenții sociale și juridice între adulți, care nu sunt echivalente sau similare cu familia.

Declarația universală a drepturilor omului și tratatele cu caracter obligatoriu privind drepturile omului recunosc faptul că mulți copii sunt privați de familia lor și că acestora trebuie să li se ofere o ocrotire adecvată, stipulând că „mama și copilul au dreptul la ajutor și ocrotire deosebite” și faptul că „toți copiii, fie că sunt născuți în cadrul căsătoriei sau în afara acesteia, se bucură de aceeași protecție socială” (articolul 25).

Acest lucru nu impune statelor să recunoască drept familie orice aranjament social și juridic în care se pot regăsi copii. De fapt, această normă consacrată în instrumentele cu caracter obligatoriu privind drepturile internaționale ale omului, inclusiv în Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice (articolul 24), în Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale/PIDESC (articolul 10) și în Convenția cu privire la drepturile copilului (articolele 2, 7, 8, 20), subliniază obligația statelor membre de a ocroti familia ca mediu optim de creștere a copilului (*a se vedea* Nota 3 de mai sus).

Aceasta presupune că statele vor acorda familiei mijloacele specifice de ocrotire care nu sunt disponibile pentru orice tip de structură a gospodăriei. Tocmai din acest motiv, statelor li se cere să facă eforturi speciale pentru a ocroti copiii, indiferent de situația în care se pot regăsi aceștia, dar și mamele, indiferent dacă acestea sunt sau nu căsătorite.

În temeiul dreptului internațional, copiii au dreptul fundamental de a-și cunoaște părinții și de a fi îngrijiți de mama și de tatăl lor. Aceasta este baza drepturilor copilului în contextul politicilor de reunificare a familiei și de adopție (PIDCP, articolele 23 și 24; CRC, articolele 2, 3, 5, în special articolele 7, 8, 9, 10, 18, 27). De asemenea, acest lucru este corelat cu dreptul „de prioritate” al părinților de a-și educa copiii în conformitate cu propriile convingeri religioase și morale, precum și cu dreptul copilului la identitate culturală și religioasă [DUDO, articolul 26 alineatul (3); PIDCP, articolul 18; CDC, articolele 2, 3, 5, 14, 20, 29, 30].4

Recunoașterea juridică, la același nivel cu familia, a relațiilor dintre persoane de același sex sau a altor convenții sociale și juridice care nu sunt nici echivalente, nici similare cu familia, periclitează dreptul copilului de a-și cunoaște părinții și de a fi îngrijit de aceștia. Acest lucru se întâmplă atunci când adopția și adoptarea unui copil vitreg se finalizează prin acordarea tutelei legale asupra unui copil, unor persoane care nu au legături biologice cu copilul, în contextul așa-numitor căsătorii între persoane de același sex sau al uniunilor homosexuale, precum și în contextul altor convenții sociale și juridice care nu sunt echivalente sau similare cu familia. Acest tip de regim juridic amenință și subminează în mod direct dreptul copilului, care este vulnerabil fizic și psihic și imatur intelectual și emoțional, de a-și cunoaște părinții.

Astfel de regimuri juridice, de asemenea, pot să pericliteze sănătatea și bunăstarea copiilor (a se vedea Nota 3 de mai sus).

NOTA 10

Reapariția recentă a limbajului DUDO (articolul 16) cu privire la familie, cum ar fi „elementul natural și fundamental al societății” în rezoluțiile Consiliului pentru Drepturile Omului cu privire la protejarea familiei (documentele ONU 26/11 și 29/22), precum și în rezoluțiile Comisiei pentru dezvoltare socială (documentul ONU E/CN.5/2014/L.5), reprezintă o evoluție binevenită, de bun augur pentru viitor.

Abandonarea articolului 16 din DUDO ar conduce la erodarea definiției familiei în dreptul internațional și în politica internațională și, în final, poate crea în cadrul instituțional al Organizației Națiunilor Unite un spațiu de manevră propice redefinirii familiei într-un sens dăunător, respectiv în sensul unei definiții care reduce familia la o consfințire, de către guverne, a dorințelor sexuale și emoționale ale adulților, în care copiii sunt mărfuri care urmează a fi fabricate, contractate și, în cele din urmă, achiziționate.

În acest moment, orice ambiguitate cu privire la elementele constitutive ale familiei va fi interpretată de Secretariatul și de agențiile ONU ca o recunoaștere internațională a convențiilor sociale și juridice între persoane de același sex ca reprezentând „familii” și ca un mandat de promovare a „familiilor” de același sex, precum și ca o recunoaștere a faptului că orientarea sexuală și identitatea de gen reprezintă categorii în cadrul dreptului internațional al drepturilor omului sau în cadrul politicii sociale a ONU.